

HSE FORUM-2022

SANATATEA MINTALA LA LOCUL DE MUNCA

HARTUIREA MORALA

9 iunie 2022

MUŞAT & ASOCIAȚII

SANATATEA MINTALA

Obiectiv major al
politicii de
sanatate publica

Sanatatea
mintala

Componența
fundamentală a
sanatății
individuale

SANATATEA MINTALA LA LOCUL DE MUNCA

obligatia
angajatorului

Protectia sanatatii
mintale la locul de
munca din
perspectiva SSM

dreptul
angajatului

SANATATEA MINTALA LA LOCUL DE MUNCA

- EFECTE-

Efectele sanatatii mintale la locul de munca

Productivitate
vs.
neproductivitate

Crestere vs.
descrestere rata
pensionare
anticipata

Reputatie vs.
deficit de
imagine

Absenteism vs.
prezenteism

SANATATEA MINTALA LA LOCUL DE MUNCA

- DIMINUAREA SAPTAMANII DE LUCRU-

**Sanatatea
mintala din
perspectiva
timpului de lucru**

**Belgia: 4 zile de
munca x 10 ore/zi
si 3 zile libere**

**Saptamana de
lucru de 4 zile – un
experiment global
de succes**

**Programe pilot 4 zile
de lucru pe
saptamana(32 h) fara
diminuarea
veniturilor Islanda;
Spania; UK; Japonia**

**Romania - printre
statele UE cu cele mai
multe ore de munca
pe saptamana**

**Romania – proiect
de modificare CM –
10 h/zi – 4
zile/saptamana**

PROGRAME DE PREVENIRE SI PROMOVARE A SANATATII MINTALE LA LOCUL DE MUNCA

- training vizand managementul stresului
- comunicare corecta, completa si eficienta
- promovarea gandirii pozitive, gestionarea pozitiva si transparenta a situatiilor stresante pentru evitarea conflictelor
- imbunatatiri ergonomice, reducerea zgromotului
- traininguri legate de gestionarea taskurilor si a timpului
- metode de relaxare (e.g., sport; team building)
- crearea unor programe de lucru flexibile (e.g., individualizate; diminuarea saptamanii de lucru);
- sarcini de lucru variate si interesante pentru a evita rutina
- imbunatatirea aptitudinilor sociale (e.g., cursuri- public speaking)
- personalizarea modalitatilor de lucru per angajat/per categorie de angajati
- resurse suficiente

PROGRAME DE PREVENIRE SI PROMOVARE A SANATATII MINTALE LA LOCUL DE MUNCA

-ETAPE SI METODE -

- sesiuni de informare catre angajati pentru a recunoaste simptome ale stresului ocupational
- sesiuni de informare catre manageri pentru simptome ale stresului ocupational
- incurajarea desfasurarii de activitati sociale cu participarea colegilor de serviciu
- facilitarea accesarii serviciilor de consiliere specializata in afara angajatorului
- facilitarea accesarii serviciilor de consiliere specializata in cadrul angajatorului

PROGRAME DE PREVENIRE SI PROMOVARE A SANATII MINTALE LA LOCUL DE MUNCA

-ETAPE SI METODE -

- evaluarea masurilor si programelor implementate prin obtinerea de feedback din partea angajatilor
- descriere clara a sarcinilor si responsabilitatilor poate imbunatati distribuirea volumului de lucru intre angajati in parte sau echipa de lucru.
- atmosfera de sprijin atat prin mijloace formale, cat si informale
- politici privind sanatatea psihica si aspecte asociate precum violenta si hartuirea morala locul de munca
- sprijin financiar pentru angajatii care se confrunta cu o criză (e.g., din punct de vedere al sanatatii; locativa)

CAUZE CARE POT AFECTA SANATATEA MINTALA A ANGAJATILOR

-
- nesiguranta locului de munca;
 - comunicarea ineficienta;
 - lipsa de sprijin din partea conducerii sau a colegilor;
 - violenta din partea tertilor (colaboratori, clienti etc).
 - discriminarea;
 - hartuirea sexuala și morala.
 - volumul excesiv de munca;
 - cerintele contradictorii;
 - lipsa de claritate privind rolul pe care il are de indeplinit angajatul;
 - lipsa de implicare in luarea deciziilor care afecteazi angajatul;
 - lipsa de influenta asupra modului de desfasurare a activitatii;
 - schimbarile organizatorice gestionate necorespunzator;

SANATATEA MINTALA LA LOCUL DE MUNCA

-Bune practici-

- ajustarea volumelor de lucru alături de fiecare angajat în vederea imbunatatirii performanței și sănătatii angajatilor
- adaptarea locului de munca la salariat
- stabilirea procedurilor clare privind interzicerea hartuirii morale
- gestionarea și planificarea unor termene limită realiste sunt bune pentru bunastarea și productivitatea angajatilor
- cestionare anonime, pentru a descoperi aspectele care îi preocupa pe angajați la locul de munca
- evaluarea și controlul riscurilor în mediul de lucru
- prevenirea comportamentului ofensator

HARTUIREA MORALA LA LOCUL DE MUNCA

Hartuirea morală la locul de muncă

epuizare fizica

conduita
ostila sau
nedorită

actiuni sau gesturi
care deterioreaza
conditiile de
munca

stresul

orice comportament
care prin natura sa
sistematica poate dauna
demnitatii, integritatii
fizice sau psihice a unui
angajat sau a unui grup
de angajati

comentarii
verbale care
deterioreaza
conditiile de
munca

COMPORTAMENTE CARE POT FI ASOCIAȚE MOBBINGULUI

- Actiuni de ingradire a posibilitatii de exprimare a victimei
- Actiuni de izolare a victimei
- Actiuni de desconsiderare a victimei in fata superiorilor/subalternilor /colegilor
- Actiuni de compromitere a sanatatii victimei
- Actiuni de discreditare profesionala a victimei

SOLUTIONAREA SESIZARILOR PRIVIND HARTUIREA MORALA IN RELATIILE DE MUNCA

- Sesizari interne -

Angajatul care se considera hartuit moral poate formula sesizari la nivelul angajatorului

Angajatul care se considera hartuit moral poate solicita sprijinul organizatiei sindicale sau al reprezentantilor salariatilor din unitate pentru rezolvarea situatiei la locul de munca

SOLUTIONAREA SESIZARILOR PRIVIND HARTUIREA MORALA IN RELATIILE DE MUNCA

-Sesizarea Consiliului National pentru Combaterea Discriminarii-

Termen: **1 an** de la data savarsirii faptei sau de la data la care putea sa ia cunostinta de savarsirea ei

Sanctiuni: amenda contraventionala cuprinsa intre **10.000 si 15.000 lei pentru hartuire morală**

Obiect: inlaturarea consecintelor faptelor de hartuire morală și restabilirea situației anterioare hartuirii

Sanctiuni: amenda contraventionala cuprinsa intre **30.000 si 50.000 lei pentru stabilirea de catre angajator de reguli/ masuri interne care sa oblige/determine/indemne angajatii la hartuire morală**

Proba: persoana interesata va prezenta fapte pe baza carora poate fi prezumata existenta unei hartui morale

Sanctiuni: amenda contraventionala cuprinsa intre **50.000 si 200.000 lei pentru neluare de catre angajator de masuri in scopul prevenirii si combaterii actelor de hartuire morală la locul de munca**

SOLUTIONAREA SESIZARILOR PRIVIND HARTUIREA MORALA IN RELATIILE DE MUNCA

-Sesizarea instantei de judecata-

□ Termen: 3 ani de la data savarsirii faptei sau de la data la care putea sa ia cunostinta de savarsirea ei

□ Obiect:
acordarea de despagubiri si restabilirea situatiei anterioare hartuirii morale/anularea situatiei create prin hartuirea morala

□ Proba: Persoana interesata va prezenta fapte pe baza carora poate fi presuma existenta unei hartuiri morale, iar persoanei impotriva careia s-a formulat sesizarea ii revine sarcina de a dovedi ca nu a avut loc o hartuire morală

HARTUIREA MORALA LA LOCUL DE MUNCA

**SANCTIUNI CE
POT FI APLICATE
ANGAJATORILOR
DE CATRE
INSTANTA**

- obligarea la luarea tuturor masurilor necesare pentru a stopa orice acte sau fapte de hartuire morala la locul de munca cu privire la angajatul in cauza;
- reintegrarea la locul de munca a angajatului în cauza;
- obligarea la plata catre angajat a unei despagubiri in quantum egal cu echivalentul drepturilor salariale de care a fost lipsit;
- obligarea la plata catre angajat a unor daune compensatorii si morale;
- obligarea la plata catre angajat a sumei necesare pentru consilierea psihologica de care angajatul are nevoie, pentru o perioada rezonabila stabilita de catre medicul de medicina a muncii;
- obligarea angajatorului la modificarea evidențelor disciplinare ale angajatului.
- retragerea/suspendarea autorizatiei de functionare a angajatorului.

Jurisprudenta recenta

Daune morale in valoare de 100.000 EURO pentru hartuire morală, mobbing și discriminare la locul de munca într-o decizie importantă a Curtii de Apel Cluj.

Mai precis, în spina s-a considerat că salariatul a fost supus hartuirii morale și discriminării fata de alți salariați din cauza multiplelor acțiuni ale angajatorului, precum: (i) impiedicarea salariatului să acceseze un post vacant; (ii) multiple sanctiuni disciplinare neintemeiate și ilegale ale angajatului; (iii) oprirea acestuia să participe la mai multe întâlniri și activități; (iv) evaluarea performanței profesionale a angajatului ca fiind una slabă într-o manieră neintemeiată.

S-a considerat că aceste acțiuni ale angajatorului au dus la izolarea angajatului respectiv, inducerea unui sentiment de stres permanent și a unei umilințe constante, creand un mediu de lucru ostil, tulburător și insultător.

RECOMANDARI

Angajatorii ar trebui să actioneze într-o manieră obiectivă atunci când efectuează, printre altele:

- evaluari pentru necorespondere profesională,
- recrutari pentru posturile vacante din structura internă,
- cercetări disciplinare etc.

Ce reguli de preventie a litigiilor privind riscurile SSM vis a vis de sanatatea mintala si hartuirea morala a angajatilor ar putea avea in vedere angajatorul?

- clara reglementare interna a unor masuri de protectie a sanatatii mintale si a interzicerii harturii morale, prin intermediul politicilor interne
- reglementarea unor proceduri eficiente **de solutionare a conflictelor interne** la nivelul angajatorului, astfel incat acestea sa nu ajunga in instanta/CNCD

Va multumim!

**Simona Anton – Managing
Associate**

Musat & Asociatii

B-dul Aviatorilor, nr. 43, sector
1, cod 011853, Bucuresti,
ROMANIA

Tel: (40-21) 202 5900;
E-mail: general@musat.ro;
Website: www.musat.ro